

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Komenského 10, 586 01 Jihlava

Zřizovatelem organizace je Kraj Vysočina

TISKOVÁ ZPRÁVA

Vlákna, klubka, tkaniny

(Myšlenky jsou tenká vlákna)

Vernisáž: **8. 6. 2017 v 17 hodin**

Termín výstavy: **8. 6. – 20. 8. 2017**

Místo konání: **Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Komenského 10, Jihlava**

Kurátorka: **Lenka Dolanová** (dolanova@ogv.cz, 604 335 974)

Karíma Al-Mukhtarová, Alžběta Bačíková & Lucie Rosenfeldová & Martina Smutná, Aneta Dvořáková, František Filipi, Jaroslava Frajová, Ajit Chauhan, Petr Kovář, Daniela Mikulášková, Tatiana Nikulina, Francis de Nim, Blanka Poullová, Hanna Rose Shell, Ondřej Trnka, Lucie Vítková a studenti Střední uměleckoprůmyslové školy Jihlava-Helenín.

Podtitul výstavy pochází z textu Daniely Mikuláškové 7 let v nitích: „Sedm let myslím v nitích. Jak: Myšlenky jsou tenká vlákna, která jedno po druhém vytváří pole obrazu. Aby se takto stalo, je nutné zpomalit dech a téměř vypnout mozek. Myslím tím, pokusit se zastavit tok myšlenek, tu vnitřní nepřetržitou řeč, chtění, toužení, přemítání hodnocení nebo se aspoň pokusit o ztišení. Nitě, jejich tloušťka, tenkost, barva, dohromady dávají nekonečnou řadu možností. Pohybem ruky mysl vytváří nití vlákno po vláknu obraz.“ Text poeticky naznačuje vztah mezi materiálem a nemateriálním, mezi fyzickým tvarováním předmětu a myšlením. Textilní vlákno je pojítkem výstavy, která se snaží uchopit textil v širokém poli odkazů. Práce na rozhraní mezi taktilitou materiálu a jeho „textualitou“, významovým kontextem, vytváří tvůrčí napětí. Výrazným motivem je také rozhraní mezi řemeslným a uměleckým, návrat k ruční práci a zároveň vymezení se vůči tovární produkci a s ní spojené nadprodukcí textilního odpadu. Tradičně je tkaní a vůbec práce s textilem vnímaná jako „ženská práce“, což je další výrazný aspekt, ke kterému se autorky (a někteří autoři) vztahují. Výstava je obohacena o jihlavský kontext a představuje textilní práce pedagogů, absolventů a žáků Střední uměleckoprůmyslové školy Jihlava-Helenín i historii školy, která sídlí v

budovách někdejší soukenické továrny a později pletařské školy. V rámci výstavy bude vznikat kolektivní gobelín.

Výstava představuje díla autorů, vycházejících z ateliéru textilní tvorby pražské UMPRUM, experimentujících s novými materiály a způsoby práce s textilem (mj. obrazy vzniklé páráním Anety Dvořákové či betonové objekty se stopami vláken Ondřeje Trnky). Detailní znalost textilu je zásadní pro díla Jaroslavy Frajové, která spojuje tradiční řemeslo s nanotechnologiemi. Ajit Chauhan vytváří svá díla vytrháváním nití z pláten a chybějící vlákno se tak stává jediným námětem jeho abstraktních děl.

Pro některé z vystavujících je textil zásadním materiálem, ale pracují s ním netradičním, netextilním způsobem – jedná se o vyšívání obrazy Daniely Mikuláškové, obrazy z nití Petra Kováře či malby na džínovině Francise de Nim. Skladatelka Lucie Vítková vychází ve své sérii Clothes Book Pieces ze střihů na šaty, které převádí do hudby. Její nová skladba bude mít premiéru v rámci doprovodných programů výstavy.

Další umělkyně a umělci staví techniky šití a vytváření oděvů do širších společenských souvislostí (Karíma Al-Mukhtarová vyšívá do dřeva i kůže, Tatiana Nikulina vytváří torza z látek, plastu, sítí, plsti, trio Alžběta Bačíková & Lucie Rosenfeldová & Martina Smutná se věnuje tzv. funkčnímu textilu ve společné instalaci Vadnoucí vztah). Na zmíněné helenínské škole vyučuje Blanka Poullová, která v ručně vytvořeném plstěném oděvu pracuje s polaritou zakrývání a odhalování. Problematiku textilního odpadu ve svých videích, fotografiích a instalaci Morfologie tematizuje americká filmařka a historička vědy Hanna Rose Shell.

Richard Sennet v knize The Craftsman (Řemeslník) z roku 2009 kritizuje, že v dnešní společnosti existuje uměle vytvořená sociální hranice mezi prací rukou a prací hlavou, a s tím související sociologický rozpor mezi řemeslem a uměním. Podle něj má ale práce v řemeslném modu své výhody. Tradiční řemeslná dílna může být i dnes inspirativním modelem sociálního prostoru. Řemeslný impulz podle Senneta ovlivňuje další oblasti života, zasahuje do široké škály aktivit a může mít vliv i naše mezilidské vztahy. Jak se snažíme ukázat na výstavě, náš způsob zacházení s textilem sděluje cosi podstatného o dnešní společnosti.

DOPROVODNÝ PROGRAM VÝSTAVY

Út 13. 6. 17:00 FILM Co se nenosí (režie Jaak Kilmi, Lennart Laberenz, Estonsko, 2015, 58 min.)

Projekce filmu z cyklu Promítej i ty pojednává o tzv. upcyklaci, opětovném využití přebytečných oděvních výrobků. Módní návrhářka Reet Ausová využívá textil, který by jinak skončil na skládce. Po projekci následuje **komentovaná prohlídka výstavy**.

St 14. 6. 17:00 FILM Akcept (režie Jan Hubáček, ČR, 2016, 84 min.)

Dokumentární film o Lucii Vítkové, skladatelce a performerce soudobé vážné hudby. Lucie „šije“ skladby podle střihů na šaty či plánu vodní turbíny.

Čt 15. 6. 17:00 PŘEDNÁŠKA Ivana Ebelová: Příběh jihlavského soukenictví

Historička a archivářka z Univerzity Karlovy v Praze promluví o rozmachu soukenictví v 16. a 17. století a jeho dalším vývoji.

Ne 23. 7. 18:00 KONCERT

Premiérové provedení nové partitury skladatelky Lucie Vítkové z jejího cyklu sonifikací střihů na šaty *Clothes Book Pieces*.

So 19. 8. 18:00 DERNISÁŽ VÝSTAVY + TEXTILNÍ HAPPENING

Na komentovanou prohlídku výstavy naváže umělecký happening o textilu. Pořádáme ve spolupráci s humpoleckou **8smičkou**, novou kulturní institucí Vysočiny.